

ternes Tjenestemandsförening — altsaa repræsenterer en helt anden Fløj end det Udvalgsmindretal, jeg nylig omtalte —, opmærksom paa det prekære i at bygge en Ordning i saa høj Grad paa en enkelt Mands omfattende Viden og Forstaaelse. Han siger, at det er simpelt hen umuligt, at en enkelt Mand kan overkomme at beherske alle de mangfoldige Omraader, som her lægges ind under ham, selv om han er saa dygtig som den nuværende Direktør, hvem Taleren gav i enhver Henseende Lovord. Han gjorde opmærksom paa, at naar denne enkelte Mand forsvinder en Gang ved Døden, vil det vise sig, at det hele er anlagt i for høj Grad paa hans omfattende Viden. Derhos blev det bemærket fra denne Talers Side, at Styrelsen er overlæst med Arbejde og sikkert i Fremtiden ikke vil blive det mindre, naar dette Lovforslag bliver gennemført. Og naar der tales om Arbejdsro og hurtig Ekspedition af Sagerne under Enhedsordningen, kunde Taleren sige, at han har erfaret det stik modsatte og kan bevise det. Der er saaledes fra meget forskellige Sider udtalt Betæneligheder ved denne Ordning.

Rimeligvis vil man nu ogsaa for Kirke- og Undervisningsvæsenets Vedkommende væsentligst blive staaende ved den i 1912 skabte Ordning, og Direktøren vil altsaa efter § 4 blive den foresatte for Provsten eller for Provsterne, for saa vidt angaar Kirke- og Undervisningsvæsenet, dog undtaget de Sager, som er af rent kirkelig Art, hvorved man nærmest tænker paa rituelle og lignende Spørgsmaal; de Sager skal nemlig sendes direkte ind til Biskoppen. Den højtærede Kirkeministers Udtalelser synes mig imidlertid at være et Udtryk for, at han nærer en højst platonisk Kærlighed til den Ordning, thi med fremtrædende Beskedenhed erklærer han, at han finder det rimeligt, at man indhenter endnu en Række Erfaringer, inden man maaske bestemmer sig fra Kirkeministeriets Side helt til at slaa sig til Ro med den nuværende Ordning eller maaske fremkommer med Forslag til Forandringer. Helt opsat paa at slaa sig til Ro med den Ordning i Øjeblikket synes altsaa den højtærede Minister ikke at være. Jeg kan sige paa mit Partis Vegne, at vi ønsker dette Spørgsmaal meget alvorligt drøftet i det kommende Udvalg. Vi vil selvfølgelig være rede til en loyal Forhandling om det, men jeg ønsker paa Forhaand at udtrykke min Sympati for de grønlandske Ønsker, der med Hensyn til Kirke- og Skolevæsenets Selvstændiggørelse paa ny er fremkommet.

Betydelig kraftigere udtalte Ministeren sig ved Fremsættelsen mod den Praksis, der siden 1912 har umuliggjort for Kirke- og Undervisningsministeriet effektivt at følge de grønlandske Sager, idet Kirkeministeriet i de senere Aar, som Ministeren udtrykte sig, saa at sige har været blottet for Akter og Dokumenter vedrørende Kirke- og Skolestyrelsen paa Grønland. Som den, der selv havde været med ved Forhandlingerne om Ordningen i 1912, kunde Ministeren fastslaa, at Tanken ikke var at ændre noget i, hvad han kaldte det Grundforhold, der havde været til Stede, nemlig at man stadig i Ministeriet skulde have den fulde Mulighed for at følge Sagernes Behandling paa disse Omraader. Ved Fremsættelsen af Lovforslaget udtalte Ministeren Haab om, at man nu skulde komme tilbage til Forhold, der stemmede med Aftalen fra 1912, men dog gik hans Haab ikke videre end til i Fremtiden at faa Afskrifter af samtlige Akter.

Det forekommer mig, at en saadan Ordning just ikke svarer til, hvad Bemærkningerne til §§ 3—5 siger, at Direktøren forelægger Ministrene de ham underlagte Sager paa samme Maade som Chefen for et ministerielt Departement. Jeg maa udtale min Ængstelse for, at Lovforslagets § 7, hvor der staaar, at Biskoppen har Adgang til at gøre sig bekendt med samtlige det grønlandske Kirke- og Skolevæsen vedrørende Sager, som forelægges ham af Lektor, let vil kunne komme til at betyde meget lidt, naar det viser sig, at Ministerens Krav til Direktøren er saa beskedne. Det forekommer mig, at Lovforslaget i langt stærkere Grad maa sikre Kirkeministerens Mulighed for at være det grønlandske Kirke- og Skolevæsenes virkelige Styrer, og jeg maa i alt Fald mene, at de Krav, her er stillet, at Kirkeministeriet til enhver Tid har de Dokumenter, som er nødvendige for at kunne følge Sagerne deroppe, maa virkeliggøres; og naar det viser sig, at man i 1912 har truffet Aftaler, som ikke er blevet holdt, maa der nu eventuelt gennem Lovens Affattelse sørges for, at man er sikker paa, at saadant virkelig sker.

Med Hensyn til Lovforslagets Enkelt-heder skal jeg kun bemærke, at jeg har stærk Sympati for den Ordning, at man har een Provst deroppe, eventuelt en Provst og to Viceprovster. Det forekommer mig, at den Ordning, man fik, saa vidt jeg erindrer i 1918, var meget uheldig, saa meget mere som det faktisk bevirkede, at den Mand, der var den mest fremtrædende af de grønlandske Præster, ogsaa den, der henede